

TROJLÍSTOK – centrum sociálnych služieb, Riadok 8, 034 01 Ružomberok

**Výročná správa o činnosti a hospodárení poskytovateľa
sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského
samosprávneho kraja za rok 2019**

OBSAH

- 1. Sídlo, vznik a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb**
- 2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb, outsourcing (externé obstarávanie predtým interne vykonaných výkonov – jednotlivé procesy vykonáva externý poskytovateľ služieb alebo výrobca)**
- 3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb**
- 4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb**
- 5. Poskytovanie sociálnych služieb**
- 6. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytovanú sociálnu službu**
- 7. Plnenie cieľov, priorít a inovácie v poskytovaní sociálnych služieb za rok 2019**
- 8. Plán financovania sociálnych služieb na rok 2020**
- 9. Kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb**

2. Sídlo, vznik a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb

TROJLÍSTOK – centrum sociálnych služieb - je od 1. 1. 2019 príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja.

Sídlo: Riadok 8, 034 01 Ružomberok

Štatutárny zástupca: Ing. Anton Machola

IČO: 00647802

DIČ: 2020586425

TROJLÍSTOK – centrum sociálnych služieb sa vnútorne člení na tri organizačné útvary a od 1. 1. 2014 poskytuje nasledovné sociálne služby:

- *Špecializované zariadenie, domov sociálnych služieb pre dospelých a zariadenie pre seniorov, Riadok 8, Ružomberok (ŠZ, DSS a ZpS)*
- *Rehabilitačné stredisko, Tichá 33, Ružomberok (RS)*
- *Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých, Sv. Anny č. 4, Ružomberok (DSS pre deti a dospelých)*

ŠZ, DSS a ZpS, Riadok 8

ŠZ, DSS a ZpS je sociálne zariadenie s celoročným poskytovaním služieb.

Toto zariadenie bolo uvedené do prevádzky v roku 1990 ako Domov – Penzión pre dôchodcov (DPD). Od 1.7.1998 sme sa stali Domovom dôchodcov, transformácia z DPD však stále pokračovala až do 31. 12. 2008, pokiaľ počet klientov umiestnených v DPD neklesol pod 25 % z celkového počtu klientov.

S platnosťou od 1. 1. 2002 sme sa stali podľa zriaďovacej listiny Krajského úradu v Žiline, vtedajšieho zriaďovateľa, „Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých“.

Na základe zákona 416/2001 §3 ods. e a f z 20 septembra 2001 a zákona 446/2001 z 3 októbra 2001 o majetku vyšších územných celkov s účinnosťou od 1.7.2002 prešiel Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb pre dospelých so sídlom v Ružomberku, Riadok 8 do pôsobnosti vyššieho územného celku - Žilinského samosprávneho kraja.

S účinnosťou od 1.7.2002 prešli do pôsobnosti organizácie DD a DSS pre dospelých ako organizačné útvary Domov pre osamelých rodičov (DOR) a stanica opatrovateľskej služby (SOS) obidve služby so sídlom v Ružomberku, ulica Tichá č. 33 a Útulok na ulici Textilnej č. 6 a 7 v Ružomberku.

Útulok bol v r. 2003 odovzdaný Mestskému úradu v Ružomberku a Stanica opatrovateľskej služby bola zrušená v r. 2007. Pojem „útulok“ zostal v názve organizácie, ale jednalo sa už len o útulok v rámci zariadenia DOR, aby v odôvodnených a nutných prípadoch mohla byť do zariadenia prijatá matka aj bez dodržania stanoveného postupu (lekárska prehliadka, RTG snímky, dezinfekčnosť prostredia a pod.) .

Od 1.7.2008 bol v rámci efektívizácie a racionalizácie zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK pričlenený k organizácii dovtedy samostatný Domov sociálnych služieb pre deti a dospelých na ulici Sv. Anny č. 4. v Ružomberku.

Od 1. 6. 2010 bol zmenený názov zariadenia na súčasný TROJLÍSTOK – centrum sociálnych služieb (CSS). Sociálnu službu na špecializovanom zariadení sme začali poskytovať s účinnosťou od 1. 1. 2014 na základe zápisu do registra poskytovateľov.

DSS pre deti a dospelých, Sv. Anny 4

V tomto zariadení sa poskytuje sociálna služba ambulantnou formou, týždennou pobytovou formou a v rokoch 2014 - 2018 sa poskytovala aj celoročnou pobytovou formou prijímateľom sociálnej služby s mentálnym a viacnásobným zdravotným znevýhodnením.

V DSS sa realizujú pracovné terapie, bazálna stimulácia, snoezelen terapia, sociálna rehabilitácia, organizované sú výstavy prác klientov, návštevy kina, divadla, kultúrno-spoločenské podujatia, pravidelné výlety, pobyty a i.

V rámci transformácie sociálnych služieb (na základe Dodatku č. 8 k Zriaďovacej listine) sa s účinnosťou od 15. 05. 2019 stalo zariadenie DSS pre deti a dospelých na ulici Sv. Anny 4

komunitným zariadením s poskytovaním výlučne **ambulantnej a týždennej pobytovej formy** sociálnej služby. Zmenu sme zrealizovali z dôvodu zosúladenia so „Stratégiou a národnými prioritami poskytovania sociálnych služieb“. Svoje služby smerujeme k takému spôsobu poskytovania, ktoré prijímateľov sociálnej služby nevzdďaľuje od bežného života, bežných životných činností a úkonov a umožňuje im zotrvať čo najdlhšie v prirodzenom a rodinnom prostredí.

Dňa 17. 05. 2019 Žilinský samosprávny kraj, ako správny orgán príslušný konať vo veci registrácie poskytovateľov SS, vykonal zmenu v registri poskytovateľov sociálnych služieb (ďalej len SS), ktorou sa znížila celková kapacita v DSS pre deti a dospelých na ulici Sv. Anny 4 na kapacitu **40 miest** (25 miest ambulantná forma, 15 miest týždenná pobytová forma).

Rehabilitačné stredisko

Ďalšia zmena nastala 1.3.2010, keď namiesto sociálnej služby Domov pre osamelých rodičov, ktorá bola vyhodnotená ako dostatočne zabezpečená v rámci nášho aj priľahlých regiónov, sme začali v tomto zariadení poskytovať nový druh sociálnej služby - Rehabilitačné stredisko.

Rehabilitačné stredisko (RS) začalo svoju prevádzku 1.3. 2010 ambulantnou formou alebo formou týždenného pobytu. V RS sa poskytovala sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, fyzickej osobe, ktorá je slabozraká a fyzickej osobe, ktorá je nepočujúca alebo ktorá má ťažkú obojstrannú nedoslýchavosť. Neskôr sa sociálna služba poskytovala iba ambulantnou formou. Činnosť prevádzky na ul. Tichá 33 dočasne pozastavená z dôvodu potreby komplexnej rekonštrukcie objektu.

Základné sociálne poradenstvo

Od januára 2013 sme začali poskytovať základné sociálne poradenstvo ako samostatnú odbornú činnosť v zmysle §16 zákona č. 448/2008 o sociálnych službách s miestom poskytovania Riadok 8 a Sv. Anny 4. Cieľovou skupinou sú FO v nepriaznivej sociálnej situácii a odborná činnosť je zameraná na posúdenie povahy problému fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, poskytnutie základných informácií o možnostiach riešenia problému a podľa potreby aj odporúčanie a sprostredkovanie ďalšej odbornej pomoci.

Od októbra 2014 bolo zriadené poradenské centrum zamerané na sociálne poradenstvo, kde sa občania môžu obrátiť o radu alebo konkrétnu pomoc na zamestnanca poradne telefonicky, e-mailom alebo prísť osobne do miesta sídla poskytovateľa sociálnych služieb

2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb

ŠZ, DSS a ZpS, Riadok 8 sa nachádza neďaleko centra mesta. Je to štvorpodlažná budova panelákového typu. Na ubytovanie je k dispozícii 40 bytových jednotiek (ubytovacie bunky s príslušenstvom, v ktorých sú izby s jedným lôžkom - 14, s dvoma lôžkami - 22 a s tromi lôžkami, t. j. 2 izby a príslušenstvo - 4). Maximálna ubytovacia kapacita zariadenia bola 70 prijímateľov sociálnych služieb. V roku 2013 sa zrealizovala kompletná výmena okien spojená s ekonomickým zateplením budovy.

DSS pre deti a dospelých, Sv. Anny 4 je dvojposchodová budova uprostred záhrady blízko centra mesta. Jedná sa o objekt samostatne stojaci v katastri mesta Ružomberok, ktorý má suterén, prizemie a dve nadzemné podlažia. V roku 2013 sa zrealizovala kompletná rekonštrukcia strechy so zateplením.

V suteréne hlavnej budovy sa nachádza plynová kotolňa, ktorá bola v roku 2009 kompletne zrekonštruovaná.

Celková kapacita DSS je 40 miest (15 miest týždenná pobytová forma, 25 miest ambulatná forma). V roku 2016 sa zrealizovala prístavba zdvíhacej plošiny pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu, čím sa zariadenie stalo bezbariérové.

Rehabilitačné stredisko sa nachádza v samostatnom rodinnom dome. V súčasnosti je činnosť prevádzky na ul. Tichá 33 dočasne pozastavená z dôvodu potreby komplexnej rekonštrukcie objektu.

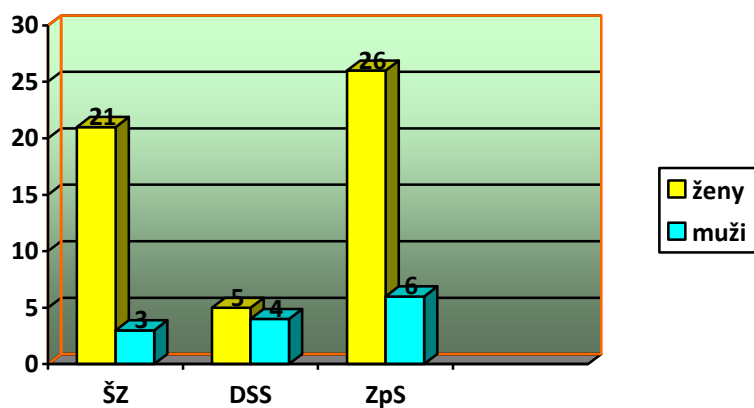
Pracoviská spĺňajú hygienické požiadavky uvedené vo vyhláske MZ SR 259/2008 Z. z. o podrobnostiach o požiadavkách na vnútorné prostredie budov a o minimálnych požiadavkách na byty nižšieho štandardu a na ubytovacie zariadenia.

3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb

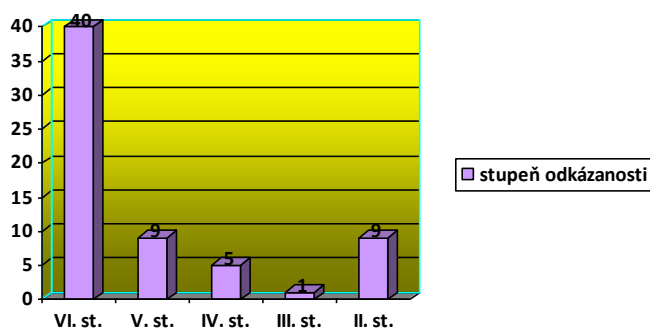
ŠZ, DSS a ZpS, Riadok 8

Štruktúra prijímateľov SS v ŠZ, DSS a ZpS k 31. 12. 2019		
Celkový počet prijímateľov SS (forma soc. služby – celoročná pobytová)		64
Z toho	muži	12
	ženy	52
ŠZ		24
Z toho	muži	3
	ženy	21
DSS		9
Z toho	muži	4
	ženy	5
ZpS		31
Z toho	muži	5
	ženy	26

Štruktúra prijímateľov SS k 31. 12. 2019 podľa druhu SS

Štruktúra prijímateľov SS k 31. 12. 2019 podľa stupňa odkázanosti

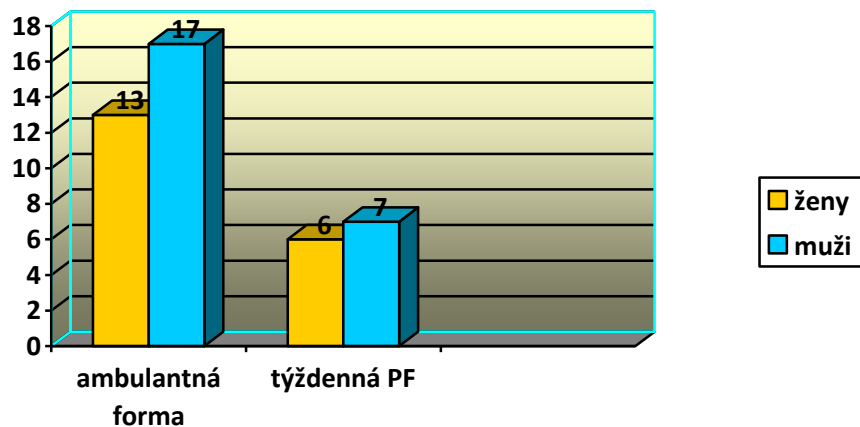

DSS pre deti a dospelých, Sv. Anny 4

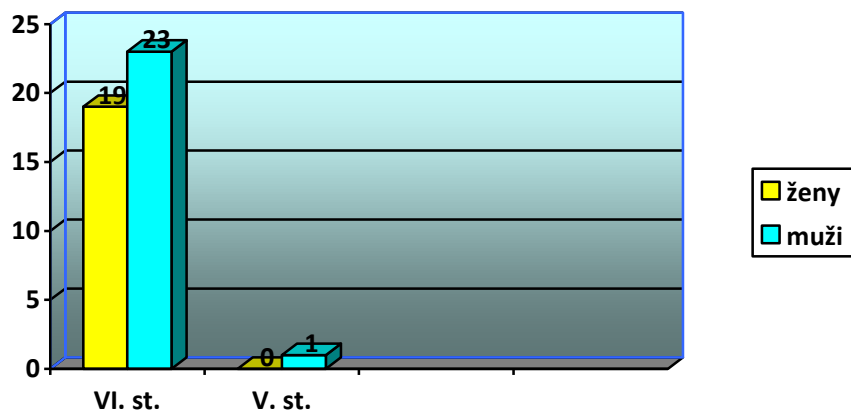
Štruktúra prijímateľov soc. služby v DSS, Sv. Anny 4 k 31. 12. 2019			
Celkový počet prijímateľov soc. služby			43
Z toho	Dospelé FO	Muži	23
		Ženy	18
	Deti	Chlapci	1
		Dievčatá	1
Forma SS	ambulantná	30 (z toho 3 miesta sú obsadené 2 PSS)	
	týždenná pobytová	13	
Stupeň odkázanosti	V. st.	1	
	VI. st.	42	

Počet prijímateľov sociálnej služby zodpovedá počtu miest v zariadení zapísanému v registri, pričom 3 miesta sú obsadené 2 PSS, nakoľko sa týmto prijímateľom poskytuje SS iba v určité dni v týždni.

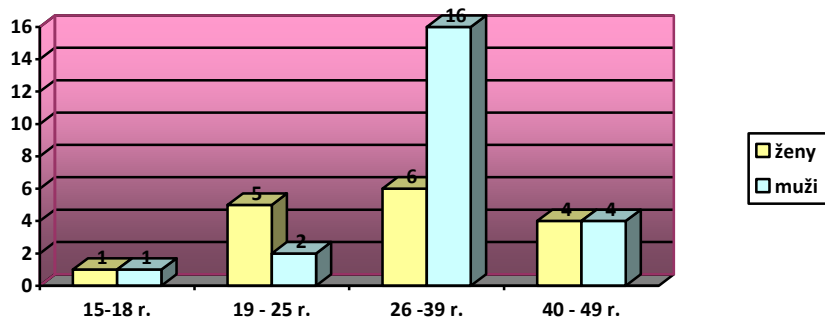
Štruktúra prijímateľov SS k 31. 12. 2019 podľa formy sociálnej služby

Štruktúra prijímateľov SS k 31. 12. 2019 podľa stupňa odkázanosti

Veková štruktúra prijímateľov SS k 31. 12. 2019

4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb k 31. 12. 2019

ŠZ, DSS a ZpS, Riadok 8

Štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2019		
Úsek	Pracovná pozícia	Počet
	Riaditeľ organizácie	1
ekonomický	Personalistka – mzdová účtovníčka	1
	Ekonomka	1
ošetrovateľsko-opatrovateľský	Vedúca zariadenia, hlavná sestra	1
	Sestra	5
	Praktická sestra	4
	Opatrovateľ/ka	9
sociálno-prevádzkový	Sociálni pracovníci	2
	Inštruktor sociálnej rehabilitácie -technik	1
	Údržbár -vrátnik	3
	Vrátnik	1
	Pracovník v práčovni	1
	Upratovačka-práčka	4

Spolu: 34 pracovníkov (z toho 23 odborných pracovníkov v zmysle zák. č. 448/2008)

DSS pre deti a dospelých, Sv. Anny 4

Štruktúra zamestnancov k 31. 12. 2019		
Úsek	Pracovná pozícia	Počet
	Vedúca zariadenia, hl. soc. prac. a proj. manažérka	1
výchovy, terapie a sociálnej činnosti	Sociálny/a pracovník/čka	2
	Inštruktor sociálnej rehabilitácie	4
	Inštruktor sociálnej rehabilitácie-sestra	1
	Inštruktor rozvoja pracovných zručností	1
	Vychovávateľ/ka-sestra	1
ošetrovateľsko-opatrovateľský	Sestra	3
	Praktická sestra	3
	Opatrovateľ	4
technicko-hospodárskej činnosti	Vedúca kuchyne	1
	Kuchár/pomocný kuchár	2
	Upratovačka- práčka	2
	Údržbár -vodič	1
ekonomický	Asistentka riaditeľa - hospodárka	1

Spolu: 27 pracovníkov (z toho 20 odborných pracovníkov v zmysle zák. č. 448/2008)

Personálne podmienky, kvalifikačné predpoklady, vzdelávanie

V roku 2019 ukončili pracovný pomer:

1 praktická sestra - ukončenie pracovného pomeru v skúšobnej dobe

1 údržbár – vodič – odchod do starobného dôchodku

3 sestry – ukončenie pracovného pomeru z dôvodu odchodu na starobný dôchodok

3 vrátnik údržbár – skončenie pracovného pomeru z organizačných dôvodov – zrušenie pracovnej pozície. Týmto trom zamestnancom bolo vyplatené odstupné v zmysle Zákonníka práce a kolektívnej zmluvy.

4 pracovníčky čerpajú materskú a rodičovskú dovolenku :

1 pracovníčka – sociálny terapeut,

1 pracovníčka : psychológ – administratívny pracovník

1 pracovníčka – sestra

1 pracovníčka – sociálny pracovník

V roku 2019 sme zamestnávali občanov so zdravotným postihnutím v počte 4 pracovníkov:

- pozícia údržbár -vrátnik : 2 pracovníci

- pozícia vrátnik: 1 pracovník

- pozícia inštruktor sociálnej rehabilitácie: 1 pracovník

Táto povinnosť vyplýva pre zamestnávateľa, ktorý zamestnáva najmenej 20 zamestnancov a je povinný zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím podľa 63 ods. 1 písm. d/ zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

Na základe operačného programu „Ľudské zdroje“ v zmysle dohody o poskytnutí príspevku na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti podľa § 50j zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti sme zamestnávali roku 2019 štyroch pracovníkov . Títo boli zaradení ako pracovníci v oblasti osobnej zdravotnej starostlivosti a vypomáhali na ošetrovateľsko-opatrovateľskom úseku.

V priebehu roka 2019 si pracovníci dopĺňali a zvyšovali kvalifikáciu rôznymi odbornými školeniami a kurzami.

Riaditeľ TROJLÍSTKA - CSS Ing. Anton Machola sa pravidelne zúčastňuje na školeniach, seminároch, kongresoch a konferenciách, v roku 2019 sa zúčastnil napr. na konferencii „Kvalita v sociálnych službách“ v Bratislave, získal Osvedčenie Slovenskej spoločnosti pre kvalitu : „ Systém manažérstva proti úplatkárstvu/korupcii podľa ISO 37001:2016“ v Bratislave; na seminári o odpadovom hospodárstve v Banskej Bystrici; po absolvovaní vzdelávania a úspešnom vykonaní skúšok v Trenčíne získal certifikát Interný audítor ISO 45001:2018; ISO 14001:2015 a ISO9001:2015 a 15.11.2019; v rámci svojej dovolenky sa ako čestný hosť zúčastnil Medzinárodného kongresu „Bazální stimulace v Ostravě Dolních Vítkovicích“ a pod.

Hlavná sestra Mgr. Gallová sa zúčastňuje odborných seminárov a celoslovenských konferencií. V roku 2019 sa zúčastnila na dvojdňovej konferencii „Bezpečnosť pacienta“. Zúčastnila sa tiež konferencie: „Poznatky z monitorovania v zariadeniach sociálnych služieb“ v Novom Smokovci spolu s hlavnou sociálnou pracovníčkou a vedúcou zariadenia DSS pre deti a dospelých Sv. Anny Mgr. Seemannovou. Spolu sa tiež zúčastnili odborného vzdelávacieho seminára v Tatranskej Lomnici. Vedúca zariadenia a hlavná sociálna pracovníčka Mgr. Seemannová sa pravidelne zúčastňuje porád a seminárov týkajúcich sa sociálnej práce. Zúčastnila sa tiež odborného seminára „Poskytovanie sociálnych služieb“

V rámci celoživotného vzdelávania - povolanie sestra registrované v SKSaPA sa zúčastňujú odborných seminárov, ktoré poriada Katolícka univerzita v Ružomberku, Vojenská nemocnica v Ružomberku a firma ADOS /Agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti s.r.o. /

V rámci zariadenia sa mesačne uskutočňujú semináre so zameraním na zlepšenie kvality práce poskytovaných služieb klientov, v súlade s podmienkami štandardov kvality, ktoré sa v zariadení zaviedli do praxe postupne od roku 2017.

Pracovníci ekonomického úseku sa taktiež zúčastňujú rôznych seminárov a školení, ktoré vyplývajú z náplne ich práce – Seminár “ Odmeňovanie vo verejnej službe od 1.1.2019 “ v Liptovskom Mikuláši - zúčastnila sa p. Baloghová .

Ekonomické semináre organizované Regionálnym vzdelávacím centrom Martin - na týchto sa zúčastňujú p. Jesenská a p. Baloghová ekonómka zariadenia a personalistka – mzdová účtovníčka. P. Baloghová a p. Bražinová sa zúčastnili v priebehu roka školení na verejné obstarávanie v mesiaci február, máj a september 2019, a tiež sa zúčastnili školenia „ Správa registratúry“. V septembri 2019 sa obidve zúčastnili školenia: „Aktuality v mzdovej účtárni“

P. Jesenská sa zúčastnila aj školenia „Novela postupov účtovania“ a školenia „Finančná kontrola“ Školenia „ Daň z príjmov v PO“ sa zúčastnili p. Jesenská a p. Bražinová..

Školenie RVC Martin – účtovná závierka k 31.12.2018 – p. Baloghová a p. Jesenská
Mgr. Zuzana Bučan začala navštevovať kurz manažéra kvality.

Pri prijímaní nových pracovníkov do zamestnania dbáme na to, aby spĺňali kvalifikačné predpoklady na jednotlivé činnosti a pracovníci, ktorí prichádzajú do styku s potravinami získajú po vykonaní skúšok osvedčenie o odbornej spôsobilosti na vykonávanie epidemiologicky závažných činností v zmysle zákona NR SR č. 355/2007 Z. z.

Pri nástupe do zamestnania každý pracovník absolvuje školenie BOZP organizovaný externou firmou SAFIRS s. r. o., o čom je vedený záznam z výchovnej a vzdelávacej aktivity. Každý pracovník absolvuje vstupnú lekársku prehliadku, z ktorej obdrží posudok o spôsobilosti na prácu so zohľadnením faktorov práce a pracovného prostredia podľa kategórie prác z hľadiska zdravotných rizík.

Každý pracovník je vedením zariadenia informovaný a oboznámený s Kolektívnou zmluvou, prevádzkovým a pracovným poriadkom, domácim poriadkom, s dokumentáciou podmienok kvality, HACCP a vnútornými predpismi organizácie.

Každý pracovník je pri uzatváraní pracovného pomeru oboznámený s právami a povinnosťami, ktoré budú vyplývať z pracovnej zmluvy. Tiež je oboznámený s pracovnými a mzdovými podmienkami, za ktorých bude prácu vykonávať. Je oboznámený s predpismi o práci na pracovisku a s protipožiarinými predpismi.

Všetci odborní pracovníci absolvujú zaškolenie podľa Individuálneho plánu zaškolenia a adaptačného procesu patriaci pod Proces riadenia ľudských zdrojov systému kvality zariadenia TROJLÍSTOK – CSS pod vedením priameho nadriadeného pracovníka.

5. Poskytovanie sociálnych služieb

Za účelom zlepšovania účinnosti zavedeného systému implementácie podmienok kvality a zvýšenia spokojnosti prijímateľov SS sme aj v roku 2019 intenzívne pracovali na riadení a zabezpečení kvality poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom vybraných zásad riadenia kvality a nástrojov pre zabezpečenie kvality.

Za najvyššiu prioritu považujeme poskytovanie bezpečnej služby spôsobom a v podmienkach, ktoré našich prijímateľov SS neohrozujú na živote, zdraví a ani na majetku s akceptovaním prirodzených rizík života človeka. Zároveň rešpektujeme a aplikujeme základné hodnoty sociálnych služieb:

- podpora nezávislosti a autonómie
- podpora začleňovania a integrácie
- rešpektovanie individuálnych potrieb
- partnerská spolupráca
- záruky kvality

- rovnosť bez diskriminácie.

Svoje služby smerujeme k takému spôsobu poskytovania, ktoré prijímateľov SS nevzďaľujú od bežného života a bežných životných činností a úkonov a ktorého súčasťou je aj rovnováha práv a povinností, slobody a záväzkov, nárokov a individualizovanej zodpovednosti našich prijímateľov SS (s prihliadnutím na bezpečnosť a riziká vyplývajúce z ich aktuálnej sociálnej a zdravotnej situácie).

TERAPIE, ODBORNÉ METÓDY PRÁCE A ZÁUJMOVÁ ČINNOSŤ:

V rámci poskytovania sociálnych služieb odborní pracovníci využívali moderné metódy práce a realizovali nasledovné terapie a koncepty (**resp. ich prvky**):

Ergoterapia/činnosťná terapia/rozvoj pracovných zručností	<p>Pojem ergoterapia znamená terapia prácou alebo liečba zamestnávaním (je zložený z dvoch slov – ergon = práca a therapia = liečba). Ergoterapia je komplexný proces, ktorý dopomáha prijímateľovi SS k maximálne možnej miere samostatnosti a nezávislosti. Ciele sú zamerané na dosiahnutie uspokojivej úrovne a rovnováhy pri vykonávaní sebaobslužných alebo pracovných činností a aktivít voľného času, na lepší pocit z vlastného úspechu a osobnej pohody a začlenenie do spoločnosti. Odvíjajú sa z individuálnych schopností a potrieb prijímateľa SS.</p> <p>Činnosťná terapia (terapeutický proces s prihliadnutím na vek a typ znevýhodnenia) – dôraz sa kladie na sociálne, manuálne, vôľové výkony, stimulačné programy v rámci individuálnej a skupinovej formy intervencie v spojení s nácvikom konkrétneho postupu pri riešení praktického problému.</p> <p>Rozvoj pracovných zručností sa realizuje v textilnej, tkáčskej, keramickej a stolárskej dielni a v areáli zariadenia. Prijímateľ SS sa môže zapájať do jednoduchých prác v exteriéri, do úpravy areálu zariadenia, starostlivosti o kvety, upratovacích prác formou nácviku, oboznamovať sa s prostredím kuchynky, môže sa zapájať do estetizácie a výzdoby spoločných priestorov.</p>
Muzikoterapia	<p>Muzikoterapia je liečebná metóda, ktorá používa hudbu ako terapeutický prostriedok. Podmienkou je, že necháme svoje city a predstavy voľne plynúť podľa hudobnej nálady. Muzikoterapia posilňuje empatické schopnosti, učí komunikácii, prispieva k rozšíreniu vyjadrovacích schopností. Muzikoterapia môže byť realizovaná ako jednoduchá forma počúvania hudby s prvkami relaxácie.</p>
Arteterapia	<p>Arteterapia znamená liečbu výtvarným umením. Jej výsledok sa nehodnotí z estetického hľadiska, dôležitý je skôr proces tvorby, jej výpovedná lehota. Dôležitým aspektom je podpora tvorivých schopností a vzájomný rešpekt. V metóde terapie umením sa kladie hlavný dôraz na liečebný potenciál tvorivej činnosti.</p> <p>Arteterapia môže mať funkciu oddychovú a vzdelávaciu kedy môžeme rozvíjať výtvarnú techniku a zručnosti prijímateľa SS.</p> <p>Rovnako zastupuje funkciu terapeutickú, kedy sa nehodnotí dielo ale pocity a proces samotnej tvorby má viesť k uvoľneniu, aktivizácii k činnosti a relaxu.</p>
Dramatoterapia	<p>Metóda, ktorá využíva rôzne formy hrania divadla – cez hranie rolí môžu prijímatelia efektívne rozvíjať sociálne cítenie, tvorivosť, prehlbovať spoluprácu, ide o pôsobenie na osobnosť cez umeleckú oblasť v rovine „Ako by“.</p>
Canisterapia	<p>V canisterapii sa vychádza z predpokladu, že pes je najspoľahlivejším a často jediným priateľom človeka v osamotení a chorobe. Využíva toto partnerstvo a má za úlohu vyvolať pozitívne sociálne a psychické zmeny. Realizuje sa skupinová canisterapia typu AAA (animal asisted activity), AAE (animal asisted edukation), AAT (animal asisted therapy) pre prijímateľov SS 2x mesačne externým canis tímom (1x pracovisko Riadok 8, 1x pracovisko Sv.</p>

	Anny 4).
Snoezelen	Podstatou Snoezelen konceptu je poskytnutie individuálnej a prirodzene nadväznej sensorickej stimulácie v prijateľnom a nestresujúcom prostredí. Realizuje sa vo veľmi príjemnom, špeciálne upravenom priestore pomocou svetelných, zvukových prvkov s prvkami pre hrubú a jemnú motoriku a podporu vestibulárneho aparátu. Miestnosť Snoezelenu využívame ako pozitívne ladené prostredie k relaxácii. Cieľom je vyvolanie zmyslových pocitov ako aj stimulovanie zraku, sluchu a všetkých zmyslov k rovnováhe a zdraviu. Je určená prevažne prijímateľom SS s vývojovými poruchami, mentálnym, či telesným alebo viacnásobným znevýhodnením, taktiež prijímateľom s poruchou autistického centra, poruchami správania, učenia sa, psychickými poruchami, poškodením CNS.
Reminiscenčná terapia	Reminiscenčná terapia je metóda, ktorá využíva zachovanú dlhodobú pamäť prijímateľa SS a cez jeho vybaviteľné spomienky ho aktivizuje. Terapia je vhodná pre prijímateľov SS s ľahkou či stredne ťažkou formou demencie, prípadne aj pre dlhodobo ležiacich prijímateľov SS. Jej cieľom je zlepšenie stavu prijímateľa SS, podpora dôstojnosti a podpora komunikácie.
Bazálna stimulácia	V koncepte bazálnej stimulácie sa terapeuti pokúšajú pomocou ponúkajú podnetov a pohybu naviazať komunikáciu s ľuďmi so zmenou v oblasti vnímania a komunikácie. Komunikačnými kanálmi v komunikačnom procese môžu byť všetky zmyslové orgány. V koncepte bazálnej stimulácie teda hovoríme o možnosti využitia podľa stavu a schopností prijímateľa SS týchto komunikačných kanálov: somatického, vestibulárneho, vibračného, auditívneho, optického, olfaktorického, taktilne-haptického.
Kognitívny tréning a tréning pamäti	Tréning pamäti radíme medzi nefarmakologické prístupy v starostlivosti o ľudí s demenciou, ale taktiež medzi aktivačné techniky v práci s prijímateľmi SS. Schopnosti a zručnosti seniora možno posilňovať aktivitou: <ul style="list-style-type: none"> ➤ tréningom pamäti: je zameraný na podporu pamäti, posilnenie ich sebavedomia a učenie sa využívať techniky na zlepšenie pamäti a sebaobrazu v každodennom živote. ➤ kognitívnym tréningom: je modifikovaný tréning pamäti, ktorý sa zameriava na kognitívne funkcie ako také, okrem pamäti aj na myslenie, pozornosť, úsudok, reč a pod. Jeho cieľom je udržanie poznávacích schopností.
Biblioterapia	Biblioterapia – využíva pôsobenie kníh na prijímateľa SS. Biblioterapia využíva literárne diela, ale aj vlastnú tvorbu. Predpokladá sa, že v literatúre sa postupne odrazili všetky problémy ľudstva v rôznom vekovom období. Takto môžu prijímatelia SS konfrontovať vlastné názory s názormi hrdinov, ale aj s ostatnými v skupine a spoločne hľadať rozličné riešenia konfliktov. Spoločné čítanie vyvoláva pocit blízkosti a príležitosť k dôverným rozhovorom. Často sa využíva technika nedokončených príbehov, kde prijímateľ SS môže pokračovať a hodnotiť aký význam by malo pre hrdinu dané riešenie alebo iné, ktoré sa navrhne. Do biblioterapie patrí aj písanie listov, odkazov, básní, denníkov, životopisov, poviedok, rozprávok, scenárov.
Fototerapia	Fototerapia alebo liečba svetlom, je terapia, v ktorej sa využívajú svetelné lúče. Jeho blahodarné účinky boli preukázané už v dávnej minulosti. Zistilo sa, že svetlo v určitých vlnových dĺžkach môže v ľudskom tele vyvolať rôzne liečebné reakcie. Pri fototerapii je vhodné využívať aj fonoterapiu alebo aromaterapiu.
Relaxácia,relaxačné techniky	Relaxácia je navodenie telesného a duševného uvoľnenia. Má teda odstrániť zbytočné a nevhodné napätie (nie každé, čo je fyziologicky nemožné). Druhy relaxácie

	<p><u>Spôsoby relaxácie na báze svalového uvoľnenia:</u></p> <p>Masáž – spôsobuje prekrvenie pokožky, povzbudzuje lymfatický systém, ovplyvňuje svalový tonus, povzbudzuje krvný obeh (metódy – Dornova metóda, bankovanie, Breussova masáž, masáž lávovými kameňmi).</p> <p><u>Ďalšie možnosti relaxácie:</u></p> <p>Aromaterapia – relaxačná metóda, ktorá využíva vonné látky. Aromaterapeutické látky sa môžu požiť:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vdychovaním – pálením vonných bylín. ➤ vstrebávanie - formou kúpeľa, masážou. <p>Muzikoterapia – hudbou v stresových situáciách upokojuje, obnovuje vitalitu, pomáha pri prehĺbení relaxácie. (viď vyššie).</p>
--	--

Ďalej sa využívajú:

- **prvky kinezioterapie** - vyžaduje aktívnu účasť prijímateľa, pretože pôsobí na jeho psychiku, duševné procesy, funkcie, stavy, osobnosť a jeho vzťahy prostredníctvom vopred určeného, aktívne prevádzaného pohybového programu. Tento program využíva prvky telesných cvičení, športov a pohybových hier. Pohyb sprevádzame tichou hudbou alebo hovoreným slovom. Kladný vzťah k pohybu sa práve týmto súbežným pôsobením na telo a na myslenie, podporuje.

Metódy a techniky práce:

Odborná činnosť	Metódy a techniky
Sociálne poradenstvo	Metódy:
	Pozorovanie
	Anamnestický rozhovor
	Sociálna diagnostika
	Informácie
	Distribúcia
	Klarifikácia
	Povzbudenie
	Interpretácia
	Tréning
	Konfrontácia
	Reflexia
	Persuázia
	Techniky:
	Technika roztápania ľadov
Technika aktívneho načúvania	
Relaxačné techniky	
Sociálna rehabilitácia	Metóda reedukácie
	Techniky:
	Nácvik zručností pre zvládanie starostlivosti o vlastnú osobu, sebestačnosti, výchovné, vzdelávacie a aktivačné činnosti
	Nácvik komunikačných spôsobilostí
	Nácvik vyjadrovania požiadaviek v oblasti zmeny životného štýlu
	Nácvik otvorenia a udržania rozhovoru
	Nácvik presadzovania požiadaviek
	Nácvik schopnosti vedieť vyjadriť odmietnutie
	Nácvik vyjadrovania pocitov a emócií
	Nácvik práce s kompenzačnými, rehabilitačnými a ortopedickými zdravotnými pomôckami

Sebaobhajovanie
Metóda kompenzácie
Techniky:
Výcvik v používaní protetických a kompenzačných pomôcok
Metóda akceptácie alebo metóda vyrovnávania sa s chybou
Technika meditácie
Metóda rozhovoru
Techniky:
Technika aktívneho načúvania
Technika riadeného rozhovoru
Technika skupinového rozhovoru
Diskusia
Prednáška
Techniky sociálnej rehabilitácie:
Technika hovoreného slova- demonštrácia, praktické predvádzanie, usmerňovanie, praktické cvičenie
Technika meditácie - počúvanie hudby, čítanie
Technika pohybového rozvoja a orientácie
Technika rehabilitačného pôsobenia pracovnými činnosťami
Technika relaxácie
Technika rehabilitačného pôsobenia umenia
Technika povzbudzovania
Technika súťaživosti

Ako metóda práce sa využíva **preterapia**, ktorá je založená na princípe zrkadlenia či tiež reflektovania, čo znamená, že terapeut prijímateľovi SS s ťažkým mentálnym postihnutím zrkadlí to, čo vníma.

Ďalej sa využívajú nasledovné metódy a techniky: tréning sociálnych zručností, modelovanie určitých situácií zo života, brainstorming, metóda TEACCH, alternatívna a augmentatívna komunikácia, metódy presvedčovania a vysvetľovania, cvičenia a navykania, povzbudzovania, metódy prevažne slovné a prevažne názorné (príkladovanie a demonštrovanie), metódy činnosťno-praktické.

V rámci sociálnej rehabilitácie sa podporuje samostatnosť a sebestačnosť prijímateľa sociálnej služby nácvikom zručností vedúcich k zaradeniu do spoločenského prostredia a aby sa minimalizovali priame a nepriame dôsledky dlhodobého postihnutia. S prijímateľom sociálnej služby sa pracovalo individuálnou, skupinovú a zážitkovú formou.

Terapie a odborné metódy práce zastrešuje špeciálne vyškolený personál:

- doplňujúce vzdelávanie VŠ pracovníkov v oblasti autizmu (osvedčenie o získanom vzdelaní s celoštátnou pôsobnosťou) – 1 pracovník;
- kurz tlmočníkov posunkového jazyka nepočujúcich (II. stupeň mierne pokročilý) s osvedčením s celoštátnou pôsobnosťou – 2 pracovníci;
- základný a nadstavbový kurz bazálnej stimulácie – pracovníci zdravotno-ošetrovateľského úseku a úseku výchovy, terapie a sociálnej činnosti;
- kurz točenia na hrnčiarskom kruhu - 1 pracovník;
- kurz „Úvod do arteterapie“ pod vedením Mgr. Kataríny Mihinovej a Mgr. Ivony Rankovovej – 8 pracovníkov;
- kurz Snoezelen v teórii a praxi - 7 pracovníkov;
- kurz „Arteterapia s ľuďmi s mentálnym postihnutím“ – 1 pracovník.

V zariadení tiež realizujeme rôznorodú záujmovú činnosť, kultúrno-spoločenské i športové aktivity.

ŠZ, DSS a ZpS, Riadok 8

Druh sociálnej služby

V ŠZ, DSS a ZpS sa poskytujú podľa zákona 448/2008 o sociálnych službách nasledovné druhy sociálnej služby:

➤ špecializované zariadenie

V špecializovanom zariadení sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota alebo organický psychosyndróm ťažkého stupňa.

➤ domov sociálnych služieb

V DSS sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe, ktorá je

a) odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3, alebo

b) nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3.

➤ zariadenie pre seniorov

V zariadení pre seniorov sa poskytuje sociálna služba

a) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV podľa prílohy č. 3, alebo

b) fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytované sociálne služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

Forma sociálnej služby:

Na pracovisku Riadok 8 sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba.

Akcie a podujatia v ŠZ, DSS a ZpS

Mesiac	Spoločenské akcie v roku 2019
JANUÁR	<ul style="list-style-type: none">• Kulinoterapia– pečenie torty• Novoročné posedenie• Canisterapia pre aktívnych• Tvorivé dielne s pracovníčkou Liptovského múzea

FEBRUÁR

- Fašiangové posedenie
- Valentínske posedenie
- Canisterapia pre ležiacich PSS
- Filmové piatky – premietanie filmov na želanie

MAREC

- MDŽ obdarovanie žien
- Tvorivé dielne
- Canisterapia pre aktívnych PSS
- Vynášanie Murieny v meste

APRÍL

- Brigáda v okolí zariadenia
- Účasť na oslavách 74. výročia oslobodenia mesta Ružomberok
- Canisterapia pre ležiacich
- Vedomostný kvíz

MÁJ

- Stavanie Mája v záhrade, vystúpenie žiakov ZŠ Černová
- Program ku Dňu matiek – vystúpenie detí z Materskej škôlky
- Canisterapia pre aktívnych
- Ružomberský jarmok

JÚN

- Účasť na súťaži Človeče nehnevaj sa v Závažnej Porube
- Grilovačka v záhrade zariadenia
- Výlet do Korytnice, návšteva liečivých prameňov, prechádzka
- Canisterapia pre ležiacich klientov
- Účasť na prehliadke veteránov – Ružomerská ruža

JÚL

- Posedenie s harmonikárom, občerstvenie chlieb s masťou
- Zmrzlinové osvieženie
- Canisterapia
- Tvorivé dielne – práca s papierom

AUGUST

- Canisterapia pre ležiacich
- Tvorivé dielne – origami
- Tanečné dopoludnia

SEPTEMBER

- Účasť na Senior Let's dance Čadca
- Účasť na kvíze „Poznáš odpoveď“ v Dolnom Kubíne
- Kulinoiterapia – pečenie makovníka, orechovníka a meteníka
- Účasť na varení a degustácii gulášu v Spojenej škole Ružomberok
- Účasť na športových hrách v Liskovej organizovaných CSS Likava
- Varenie gulášu v záhrade zariadenia

OKTÓBER

- Návšteva DSS Sv. Anny, prehliadka zariadenia
- Účasť na prezentácii minútok a ich degustácia na Spojenej škole Ružomberok
- Posedenie s jubilantami a hosťami z Mestského úradu Ružomberok
- Vystúpenie žiakov ZŠ Sládkovičova k mesiacu úcty k starším
- Výlet autom do Lúčok – prechádzka v prírode a posedenie pri káve
- Vystúpenie detí MŠ a žiakov špeciálnej školy k mesiacu úcty k starším
- Program žiakov Strednej zdravotnej školy

NOVEMBER

- Brigáda v okolí zariadenia
- Účasť na akcii „Majster palacinka“ v Spojenej škole
- Tvorivé dielne – výroba vianočných gúľ
- Canisterapia
- Katarínska zábava s harmonikárom a koláčikom

DECEMBER

- Návšteva Mikuláša – program žiakov Zdravotnej školy
- Canisterapia pre ležiacich
- Vianočný program žiakov Špeciálnej školy
- Vianočné posedenie pri vianočnej kapustnici
- Vianočný program žiakov Diagnostického centra
- Odovzdávanie vianočných balíčkov v rámci projektu „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“

DSS pre deti a dospelých, Sv. Anny 4

Druh sociálnej služby:

V DSS pre deti a dospelých sa podľa zákona 448/2008 poskytujú sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia a nepriaznivého zdravotného stavu.

Forma sociálnej služby

Sociálna služba sa poskytuje podľa nepriaznivej sociálnej situácie a prostredia, v ktorom sa záujemca o takúto službu zdržiava.

Športové a kultúrno-spoločenské podujatia v DSS pre deti a dospelých, Sv. Anny 4

Mesiac	Spoločenské akcie v roku 2019
<p>JANUÁR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vitaj, Nový rok - rozprávanie o Novom roku • Novoročná disco - tanečná zábava • VI. boccia turnaj DSS - športová súťaž • Snowterapia - guľovačka, stavenie snehuliaka v areáli zariadenia • Sánkovačka - zimná prechádzka na Kalváriu spojená so sánkovačkou • Ružomerský magazín - návšteva redakcie ružomerského magazínu • Vitamíny, základ zdravia - beseda k téme • Hudba lieči - relax pri hudbe • Najlepšia rozprávka o Červenej čiapočke - návšteva Bábkového divadla Žilina • Plesová sezóna - XV. Fašiangový ples
<p>FEBRUÁR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Film, filmový priemysel - beseda s premietaním • Vianočka udatný, medveď Mňau, drak Čau a originál princezná Fujara Lopúchová - návšteva Bábkového divadla Žilina • Preventívne prehliadky - beseda k téme • Biliardový turnaj - športové podujatie • Najkrajšia valentínka - výroba valentínskych pozdravov • Hrabovská dolina - turistická vychádzka • Karaoke disco show - karaoke dopoludnie pri modernej hudbe • Múzeum Janka kráľa - návšteva expozície histórie mesta Liptovský Mikuláš vrátane Jánošíkovej mučiarnie a súdnej siene • Malinô Brdo - výlet na Malinô Brdo lanovkou
<p>MAREC</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Život v prírode - premietanie prírodopisných filmov BBC s výkladom, komentárom • Marec mesiac knihy - beseda o knihách • Deň žien - tvorivé dielne – darček pre mamu • Jarná príroda na Gejdáku - turistická vychádzka, pozorovanie prebúdajúcej sa

	<p>prírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čítm, čítaš, čítame - návšteva knižnice • Z rozprávky do rozprávky - čítanie z tvorby slovenských ľudových autorov - P. Dobšínský • Jarné tvorivé dielne - návšteva galérie P.M. Bohúňa v L. Mikuláši • Exkurzia na Katolíckej univerzite - exkurzia knižnice Katolíckej univerzity v Ružomberku spojená s výkladom • Naše mesto - poznávame naše mesto, prechádzka, posedenie v cukrárni
<p>APRÍL</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poliankovo - návšteva virtuálnej galérie • Cigánski diabli - koncert, autogramiáda, rozhovory – Veľká dvorana KDAH Ružomberok • Ponad hrady - premietanie leteckých záberov, dokumentárnych filmov o slovenských hradoch s výkladom • Šport, relax, uvoľnenie - spoločensko-športovo-relaxačné aktivity • Veľká noc sa blíži - súťaž o najkrajšiu veľkonočnú kraslicu • Tricklandia - návšteva Tricklandie v Starom Smokovci • Veľká noc ide! - veľkonočné zvyky a tradície v Liptovskom múzeu • Sjoelen - IV. ročník turnaja sjoelen – holandský biliard, Dolný Kubín • Tvorivé dielne - maľovanie veľkonočných vajčiek • Včely, včielky, včeličky - návšteva u včelára • Brigáda - jarná brigáda v areáli zariadenia • Harley Davidson - motorkári v Trojlístku
<p>MÁJ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Brigáda - upravovanie a skrášľovanie areálu zariadenia • Pečiem, pečieš, pečieme - pečenie v kuchynke • V zdravom tele zdravý duch - športové predpoludnie • Deň matiek - program k príležitosti dňa matiek

- **Gašpariáda** - návšteva bábkového divadla v Žiline
- **Grilovačka** - grilovanie v altánku zariadenia
- **Populárna hudba, DJ Tiesto** - beseda s premietaním
- **Da Vinci** - výstava – posledná večera
- **Parádny deň** - účasť na akcii Parádny deň v Žiline

JÚN

- **Kasárne** - deň otvorených dverí v ružomerských kasárňach
- **Jarmok** - ružomerský jarmok
- **Vijeme vence vijeme** - tradičné viazanie venčekov zo živých kvetov
- **Športové hry** - 15. ročník športových hier v Terchovej
- **Opekačka** - posedenie v altánku spojené s opekaním špekačiek
- **Zelená je tráva, futbal to je hra** - návšteva futbalového štadióna – minizápas s futbalistami MFK Ružomberok
- **Likavský hrad** - expozícia na hrade Likava
- **Za liečivými prameňmi Liptova** - návšteva kúpeľov Korytnica
- **Gejdák** - turistická vychádzka – spoznáваме krásy Liptova
- **Výlet** - koncoročný výlet Piešťasny
- **Dopravné ihrisko** - návšteva dopravného ihriska spojená s prednáškou

JÚL

- **Uvarme si niečo dobré** - varenie v kuchynke
- **Ej leto horúce** - vychádzka do mesta na zmrzlinu
- **Uhorková sezóna** - sterilizujeme a zavárame uhorky
- **Športu zdar!** - športové dopoludnie v areáli zariadenia
- **Prechádzka Ružomberkom** - prechádzka spojená s návštevou cukrárne

AUGUST

- **Niečo sladké pod zub** - posedenie pri koláčiku v meste
- **Poznávanie bylín** - poznávanie bylín v arboréte našej záhrady
- **Hudba lieči** - relax pri hudbe
- **Kreslíme** - maľovanie farebnými kriedami na asfalt; rozvíjanie tvorivosti a fantázie – téma leto
- **Spoznávame listnaté stromy** - zbieranie a lisovanie listov zo stromov
- **Brigáda** - skrášľovanie areálu zariadenia

SEPTEMBER

- **Medvede na Liptove** - beseda s premietaním
- **Čutkovo** - opekačka v Čutkovej doline
- **Zase spolu** - poprázdňinová videodiskotéka
- **Zvedavý sloník** - divadelné predstavenie v Žiline
- **Gejdák** - turistická vychádzka
- **Jesenné variácie** - zber jesenných prírodnín spojený s vychádzkou
- **Brigáda** - hrabanie lístia v areáli zariadenia

OKTÓBER

- **Seniori u nás** - deň otvorených dverí v Trojlístku pre seniorov z Riadku
- **Dievčatko Momo a ukradnutý čas** - bábkové divadlo Žilina
- **Poľsko, pekná krajina** - beseda s premietaním s hosťom z Poľska
- **Triklandia** - riša fantázie v Starom Smokovci
- **Brigáda** - hrabanie listia v areáli zariadenia
- **Žilinský Oskar** - súťaž zariadení ss v umeleckej tvorivosti
- **Pizza** - vychádzka do mesta spojená s návštevou Pizzérie
- **Jesenné listie** - zbieranie listov, lisovanie, koláže
- **Jeseň plná farieb** - tvorivé dielne – tvorba jesennej dekorácie
- **Fullova jeseň** - galéria P. M. Bohúňav Liptovskom Mikuláši

NOVEMBER

- **Spomíname na našich blízkych** - návšteva pietneho miesta
- **Fullove dni 2019** - návšteva podujatia vo Fullovej galérii
- **Srbsko** - beseda s premietaním, hosť zo Srbska
- **Čaje** - návšteva Čajovne spojená s prezentáciou rôznych druhov čajov
- **Galéria Ilúzia** - návšteva interaktívnej galérie plnej optických klamov
- **Brigáda** - hrabanie listia v areáli zariadenia
- **Bryndza** - história a súčasnosť Liptovskej bryndze
- **Trafená hus** - divadelné predstavenie – návšteva bábkového divadla ZA
- **Katarínska zábava** - tanečné dopoludnie
- **Advent sa blíži** - tvorivé dielne, výroba adventného venca
- **Pečieme** - plnené Linecké košíčky

DECEMBER

- **Ukážme, čo vieme** - predajná výstava výrobkov na ŽSK
- **Významné rody a osobnosti Ružomberka** - beseda k téme
- **Cigánski diabli** – koncert v LM
- **Advent prichádza** - návšteva Oravskej knižnice v DK
- **Jarmoček** - predaj vianočných výrobkov v Liptovskom múzeu
- **Mikuláš, čo nám dáš I.** - vystúpenie pre Mikuláša z Katolíckej univerzity
- **Mikuláš, čo nám dáš II.** - mikulášska besiedka
- **Perinbaba** - návšteva divadelného predstavenia Bábkového divadla v Žiline

- **Vianočné trhy v Žiline** - návšteva vianočných trhov
- **Vianočné nebo** - stretnutie 3 generácií v Liptovskom múzeu
- **Vianoce sa blížia** - stavanie vianočného stromčeka
- **Kulinoterapia** - opekance, tradičné vianočné jedlá
- **Koledy a punč** - varenie vianočného punču a spievanie kolied
- **Posedenie** - koncoročné posedenie pod vianočným stromčekom

ZABEZPEČENIE OŠETROVATELSKEJ STAROSTLIVOSTI

V ŠZ, DSS a ZpS, RIADOK 8

Zdravotno-ošetrovateľskú činnosť u 64 klientoch v roku 2019 zabezpečovalo 5 sestier, 4 praktické sestry, 9 opatrovateliek v nepretržitej prevádzke. U prijímateľov sociálnej služby okrem somatických ochorení prevažujú aj duševné poruchy. Liečebno-preventívna starostlivosť bola zabezpečovaná prostredníctvom dohôd, ktoré majú prijímatelia SS uzavreté s praktickými lekármi podľa výberu. Do zariadenia prichádza praktický lekár Mudr. Machyna 1x za týždeň na 2 hodiny. Sestra konzultuje za účelom vyšetrenia prijímateľov SS nielen s praktickými lekármi, ale najmä s odbornými lekármi, a to najmä so psychiatrickými lekármi, Mudr. Krížovou, Mudr. Králikovou, Mudr. Magálom, ale aj s neurologickými lekármi Mudr. Tomášovou, Mudr. Rohál'ovou... Sestry počas roka 2019 nepretržite sledovali a zabezpečovali uspokojovanie biologických, psychických, sociálnych, duchovných a spirituálnych potrieb prijímateľov SS s rešpektovaním ľudskej dôstojnosti. Podporovali ich v upevňovaní hygienických návykov, zabezpečovali starostlivosť o inkontinentných prijímateľov SS, sledovali a interpretovali zistené numerické údaje fyziologických a vitálnych funkcií prijímateľa SS, dbali na správnu životosprávu a vysoký štandard hygieny na svojom pridelenom úseku a pri konzumácii stravy. Ošetrovateľskou rehabilitáciou zabezpečovali prevenciu vzniku imobility, úzko spolupracovali s inštruktormi sociálnej rehabilitácie a so sociálnymi pracovníkmi pri realizácii individuálnych plánov a aktivizácii prijímateľov SS. V roku 2019 sa začala realizovať fyzioterapia u prijímateľov SS po cievnych mozgových príhodách.

Rozdelenie prijímateľov sociálnej služby podľa ochorenia:

duševné poruchy

Porucha	Ženy	Muži	Spolu
Demencia (alzheimerova, vaskulárna)	7	1	8
Poruchy vyvolané alkoholom	0	0	0
Organické duševné poruchy	22	3	25
Poruchy osobnosti a správania	2	3	5

somatické ochorenia

Porucha	Ženy	Muži	Spolu
pohybové	46	9	55
zmyslové	44	7	51
kožné	13	5	18
nefrologické	8	3	11
onkologické	5	1	6
hypertenzia	37	5	42
kardiovaskulárne a cievne	35	5	40
anémie	8	1	9
pľúcne	7	2	9
zažívacie	24	3	27
diabetes mellitus	18	2	20
stav po NCMP	17	5	22
Parkinsonov syndróm	8	1	9

Rozdelenie prijímateľov sociálnej služby podľa mobility:

Mobilita	Ženy	Muži	Spolu
mobilní	20	2	22
čiastočne mobilní	10	6	16
imobilní	22	4	26

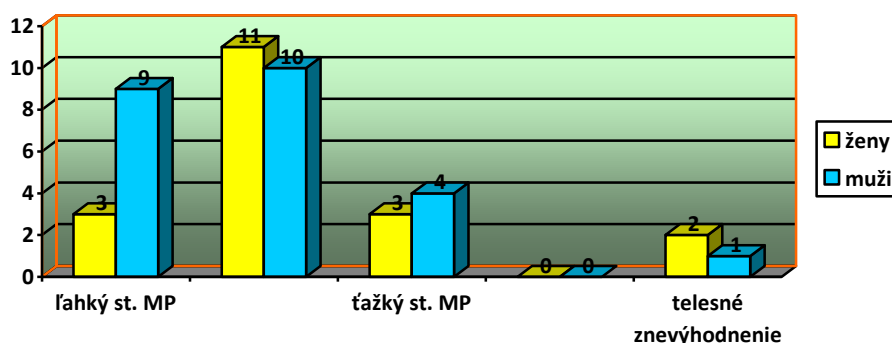
Rozdelenie prijímateľov sociálnej služby podľa inkontinencie:

Inkontinencia	Ženy	Muži	Spolu
1. stupeň	13	0	13
2. stupeň	12	4	16
3. stupeň	19	4	23

V DSS PRE DETI A DOSPELÝCH, SV. ANNY 4

U prijímateľov sociálnej služby prevažuje stredný stupeň mentálneho postihnutia – Downov syndróm, detská mozgová obrna, hemiparéza, mikrocefália, tuberózna skleróza, fenyktonúria, epilepsia, poruchy správania, sluchový a zrakový postih. Liečebno-preventívna starostlivosť sa zabezpečuje prostredníctvom dohôd, ktoré majú prijímatelia sociálnej služby uzavreté s praktickými a odbornými lekármi podľa výberu rodičov. Za účelom konzultácie so zamestnancami v priamej činnosti a vyšetrenia prijímateľov SS spolupracujeme so psychiatrickou MUDr. Bubniakovou a neurologickou MUDr. Tomášovou v periodicite 2x ročne.

Štruktúra prijímateľov SS podľa zdravotného znevýhodnenia k 31. 12. 2019

Sestry počas roka 2019 nepretržite sledovali a zabezpečovali uspokojovanie biologických, psychických, sociálnych, duchovných a spirituálnych potrieb klientov s rešpektovaním ľudskej dôstojnosti. Podporovali ich v upevňovaní hygienických návykov, zabezpečovali starostlivosť o inkontinentných prijímateľov SS, sledovali a interpretovali zistené numerické údaje fyziologických a vitálnych funkcií prijímateľa SS, dbali na správnu životosprávu a vysoký štandard hygieny na svojom pridelenom úseku a pri konzumácii stravy. Ošetrovateľskou rehabilitáciou zabezpečovali prevenciu vzniku imobility, úzko spolupracovali so sociálnymi pracovníkmi a ostatnými pracovníkmi pri realizácii individuálnych plánov a aktivizácii prijímateľov SS.

ZABEZPEČENIE STRAVOVANIA

V ŠZ, DSS a ZpS, RIADOK 8

Stravovanie prijímateľom sociálnej služby sa zabezpečuje dodávateľsky z Likavy – centra sociálnych služieb, Likavka 9.

V DSS PRE DETI A DOSPELÝCH, SV. ANNY 4

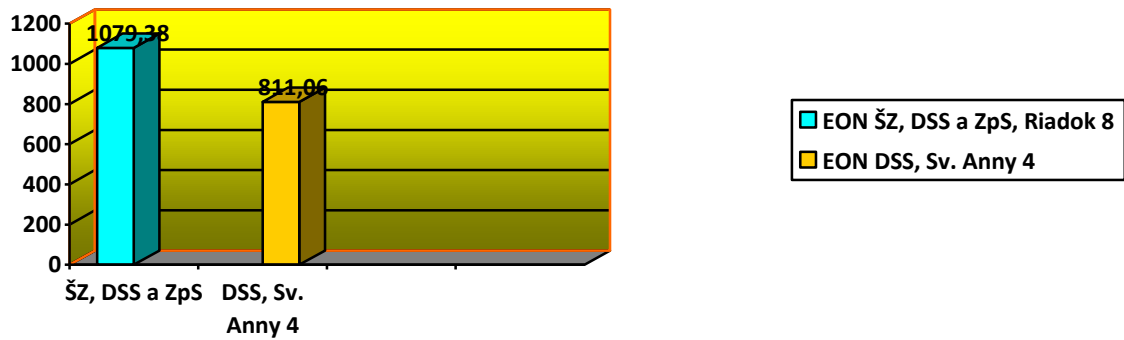
Stravovanie v stravovacej prevádzke zabezpečovali vedúca stravovacej prevádzky v jednozmennej prevádzke a 2 kuchári v dvojzmennej prevádzke.

Stravovacia prevádzka sa nachádza v účelových priestoroch na prízemí DSS. Je uzavretým typom spoločného stravovania. Poskytuje stravovacie služby spojené s výrobou, prípravou a podávaním pokrmov a nápojov v čase pobytu prijímateľov sociálnej služby a zamestnancov. Kapacita prevádzky je 70 porcií jedál denne. Stravovanie sa poskytuje 45 prijímateľom sociálnej služby DSS Ružomberok - raňajky, desiata, obed, olovrant, večera. Pre zamestnancov DSS sa zabezpečuje obed.

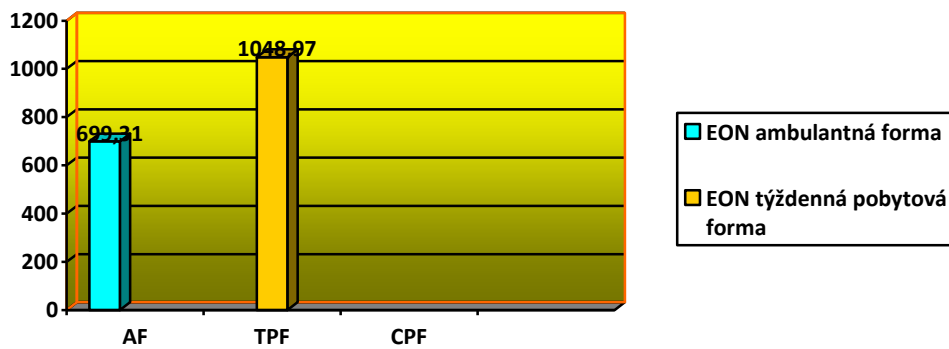
V celom zariadení a zvlášť v stravovacej prevádzke sa dodržiujú zásady hygieny a proti epidemiologickej starostlivosti v zmysle realizácie sanitačného programu podľa plánu HACCP.

6. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytovanú sociálnu službu

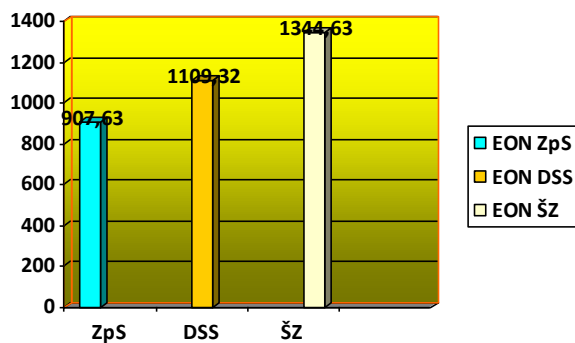
Ekonomicky oprávnené náklady (EON) za rok 2019 na 1 prijímateľa sociálnej služby/1 mesiac rozdelené na strediská

EON DSS, Sv. Anny 4 za rok 2019 na 1PSS/1 mesiac podľa formy SS

EON ŠZ, DSS a ZpS za rok 2019 na 1 PSS/1 mesiac podľa druhu SS

Priemerné bežné výdavky na 1 PSS/1 mesiac v členení na strediská :

Pracovisko		Priemerné bežné výdavky na 1PSS/1mesiac (€)
ŠZ, DSS a ZpS, Riadok 8, Ružomberok	ZpS	1000,52
	DSS	1222,86
	ŠZ	1482,25
DSS pre deti a dospelých, Sv. Anny 4, Ružomberok	ambulantná forma	803,56
	týždenná pobytová forma	1205,34

Priemerné skutočné dosiahnuté príjmy na 1 PSS/1 mesiac v členení na strediská :

Pracovisko		Priemerné skutočné dosiahnuté príjmy na 1PSS/1mesiac (€)
ŠZ, DSS a ZpS, Riadok 8, Ružomberok	ZpS	314,66
	DSS	335,47
	ŠZ	358,25
DSS pre deti a dospelých, Sv. Anny 4, Ružomberok	ambulantná forma	66,92
	týždenná pobytová forma	181,15

Zdroje financovania použité v roku 2019:

Prostriedky s KZ 41 : zdroje VÚC
 46 : vlastné zdroje
 71 : iné zdroje
 - sponzorské dary
 - príspevky z ÚPSVaR SR

Zdroje financovania použité v roku 2019		
Čerpanie fin. prostriedkov podľa zdrojov financovania celkom		1 358 959,74 €
Zo zdrojov VÚC		1 139 904,80 €
Z vlastných zdrojov		173 048,33 €
Z mimorozpočtových prostriedkov		28 231,02 €
	Sponz.	13 715,09 €
	ÚPSVaR SR	14 515,93 €
Kapitálové výdavky		15 572,47 €
Vrátené zdroje zriaďovateľovi		2 203,12 €

7. Plnenie cieľov, priorít a inovácie v poskytovaní sociálnych služieb za rok 2019

V roku 2019 odborní pracovníci pokračovali v cieľoch orientovaných na potreby a očakávania prijímateľov sociálnej služby so zohľadnením ich jedinečnosti a individuality. Sociálnu službu poskytovali špeciálne vyškolení pracovníci (konceptia bazálnej stimulácie, snoezelen...).

Pri svojej práci využívali metódy, ktoré sa orientovali priamo na prácu s prijímateľom sociálnej služby: objasnenie – podporovanie, informovanie – edukácia, persuázia, dohľad - ovplyvňovanie pomocou autority, rozširovanie kontaktov – tvorba nových možností, štruktúrovanie pracovných

vzťahov s klientom a pod. Práca s jednotlivým prijímateľom sociálnej služby bola samozrejme podmienená jeho slobodným rozhodnutím s konkrétne potrebnou nevyhnutnou mierou podpory.

Pri plánovaní poskytovaných služieb vychádzali z osobných cieľov a potrieb užívateľa a plánovanie bolo predovšetkým postavené na jeho schopnostiach. Priebeh služby sledoval dosiahnutie dohodnutých cieľov a bol plánovaný spoločne s užívateľom prostredníctvom individuálnych rozvojových plánov.

Práca s prijímateľom sociálnej služby bola zameraná na:

- vytváranie pozitívnej klímy
- obohatené a podporné prostredie - prostredie je plné podnetov
- efektívny a účelný obsah ponúknutého programu
- efektívnu komunikáciu spolu so spätnou väzbou,
- empatiu
- kooperáciu v skupine
- nácvik sociálnych zručností v rámci sociálnej rehabilitácie a pod.

Na komplexné spracovanie existujúcej dokumentácie a biografických údajov pre poskytovateľov sociálnych služieb sa používal informačný program IS CYGNUS s jeho širokou ponukou a variabilitou ponúkaných možností.

Zaviedol sa systém implementácie podmienok kvality, ktorý je konštruovaný zo základných zásad a nástrojov manažerstva kvality, ktoré umožňujú plynulý prechod na systém manažerstva kvality alebo model kvality. Centrálnym dokumentom systému je Príručka implementácie podmienok kvality.

Jednou zo základných požiadaviek zákona o sociálnych službách na prevádzkovateľa je, aby poskytoval sociálne služby na odbornej úrovni. To si vyžaduje zaviesť kultúru neustáleho zlepšovania, ktorej základom je trvalé zvyšovanie úrovne znalostí zamestnancov. Ďalším dôležitým faktorom je podpora originálnych myšlienok a inovatívnych nápadov. Vzdelávanie zamestnancov chápeme ako permanentný proces, od ktorého očakávame nielen rastúcu úroveň znalostí a zručností, ale aj postupnú zmenu pracovného správania, zlepšovanie kultúry organizácie a zvyšujúcu sa motiváciu zamestnancov pre predkladanie zlepšovacích návrhov. V týchto súvislostiach taktiež chápeme aj plnenie personálnych podmienok kvality.

V podmienkach nášho zariadenia to znamená, že činnosti sú plánované, vykonávané (a zaznamenané), kontrolované (monitorované a merané) a vyhodnotené. Na základe vyhodnotenia sa vykoná nové plánovanie, ktoré hľadá možnosti ďalšieho zlepšenia a tak sa cyklus posúva ďalej. Pre jeho zabezpečenie je potrebná dobrá komunikácia medzi zamestnancami a prijímateľmi SS, ako aj medzi ostatnými zainteresovanými stranami.

V rámci vytvárania podporného prostredia plného podnetov sa v roku 2019 vykonali nasledovné úpravy, opravy, rekonštrukcie, resp. investície interiéru - exteriéru zariadenia, nákup strojných investícií za účelom skvalitnenia a plnenia prevádzkových podmienok kvality zariadenia, jeho debarierizácie, humanizácie:

DSS, Sv. Anny 4:

- vytvorenie garážových a skladovacích priestorov;
- odstraňovanie dôvodov zatekania do budovy, vytvorenie prekrytia kritických bodov;
- výmena dažďových zvodov a zvýšenie množstva odvodňovaných plôch;
- vytvorenie novej vetvy kanalizácie;
- úprava schodišťa vrátane vytvorenia oteru odolných zón;
- nákup kosiaceho traktora na úpravu trávnatých plôch a počas zimného obdobia na odmetanie a odhŕňanie snehu;
- kompletná rekonštrukcia spoločenskej miestnosti na 1. posch.– položenie plávajúcej podlahy;
- inštalácia komunikačného systému sestra – pacient;
- bezbariérová úprava vnútorných chodníkov s vytvorením nového úseku k altánu;
- výmena výpočtovej techniky (sponzorské prostriedky);

- pravidelné maľovanie priestorov kuchyne a stravovacej prevádzky;
- naďalej pokračovala estetizácia a zútulnenie prostredia v zariadení (chodby, herne, izby) prostredníctvom prác a výrobkov prijímateľov sociálnej služby (keramická, textilná, stolárska dielňa) za ich aktívnej účasti a podľa ich želania.

ŠZ, DSS a ZpS, Riadok 8

- vytvorenie bezbariérových oddychových zón;
- úprava nestabilného svahu v záhrade;
- vytvorenie novej ošetrovne na 1. poschodí vrátane vybavenia;
- pokračovanie v zabezpečení objektu systémom PPS;
- rozširovanie komunikačného systému sestra – pacient
- renovácia a obnova maľoviek v izbách prijímateľov SS;
- pravidelné maľovanie priestorov výdajne jedál;
- naďalej pokračovala estetizácia a zútulnenie prostredia v zariadení (chodby, izby);
- priebežne sa zabezpečovali zdravotnícke, rehabilitačné, relaxačné a pohybové pomôcky.

8. Plán financovania sociálnych služieb na rok 2020

Rozpis záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2020:

Zastupiteľstvo ŽSK na svojom zasadnutí dňa 25. novembra 2019 schválilo rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2020 pre TROJLÍSTOK-CSS

Výdavky celkom :		1 135 055 €
V tom:	Bežné výdavky /41/	1 135 055 €
Z toho:	610 mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	581 037 €
	620 poisťovne a príspevok do poisťovní	214 693 €
	630 tovary a služby	326 287 €
	640 bežné transfery	13 038 €

Rozpis rozpočtu v programovej štruktúre		
Program 8	Sociálne služby	
Podprogram 8.2	Domovy sociálnych služieb pre deti a dospelých	1 135 055 €
Cieľ	Zabezpečiť integráciu detí a dospelých do spoločenského života	
Merateľný ukazovateľ	-počet zariadení v kraji za rok -počet klientov v zariadení – DSS za rok -počet klientov v zariadení- ŠZ za rok -percento využiteľnosti kapacity DSS -percento využiteľnosti kapacity za rok	
Cieľ	Zabezpečiť viac zdrojové financovanie sociálnych služieb	
Merateľný ukazovateľ	-výška získaných finančných prostriedkov z iných zdrojov	

Plánovaný rozpočet v zmysle rozpočtovej klasifikácie :

Plánovaný rozpočet bol vypracovaný v súlade s rozpisom záväzných ukazovateľov rozpočtu na rok 2020

Položka 610 mzdy :		581 037 €
Tarifný plat	611 /41/	440 000 €
Osobný príplatok	612 001	71 037 €
Ostané príplatky	612 002	70 000 €
Položka 620 odvody do poisťovní :		214 693 €
VšZP	621	60 000 €

Ost. zdr. poisťovne	623	2000 €
Nemoc. poistenie	625 001	9 000 €
Starobné poistenie	625 002	82 893 €
Úrazové poistenie	625 003	6 000 €
Invalidné poistenie	625 004	20 000 €
Poist. v nezamestnan.	625 005	6000 €
Rezervný fond	625 007	27 000 €
DDP	627	1800 €
Položka 630 tovary a služby :		326 287 €
Náhrada cestovných výdavkov 631		500 €
Energie, voda , kom. 632		92 460 €
Do tejto položky je zahrnutá dodávka elektrickej energie, tepla , plynu, pitnej vody a stočného, telekomunikačné služby a poštové služby, internet. Tovar je dodávaný na základe platných zmlúv s poskytovateľmi ako sú: SSE Žilina, Vodárenská spoločnosť Ružomberok, CZT Ružomberok, Telekom s. s. a SPP Bratislava.		
Tovary, materiál 633		64 507 €
Tovar rozpočtovej položky 633 v zmysle rozpočtovej klasifikácie tvorí obstaranie a dodávka interiérového vybavenia, výpočtovej techniky, telekomunikačnej techniky, prevádzkových strojov, prístrojov a zariadení, všeobecného materiálu ako sú: čistiace prostriedky, dezinfekčné prostriedky, nákup náhradných dielov, tonerov, kancelársky materiál. Ďalej sem patrí nákup odbornej literatúry, nákup potravín, ochranných pracovných pomôcok. Na nákupy organizácia využíva predajne v blízkosti organizácie formou priameho odberu na základe objednávok, kancelársky papier a kancelársky materiál sa obstaráva od dodávateľa Tibor Varga TSV papier, Lučenec, potraviny a mliečne výrobky sú dodávané od dodávateľa Inmedia, ovocie zelenina od dodávateľa Bas neskôr Lamron Martin od Fy Dušan Písch-Zelmix., mäso a mäsové výrobky od firmy BARTÁNUS - Mäso - údeniny, pečivo od Vladimíra Zelníka Ružomberok, mrazené potraviny a mrazené výrobky zabezpečujeme dodávkou od firmy Chrien Zvolen, čistiace a dezinfekčné prostriedky od dodávateľa Banchem Dunajská Streda, ktorý bol vybratý CVO cez ŽSK a pracovné odevy a obuv od firmy Pilex Ružomberok. V prípade nutnosti sa tovar nakúpi hotovostnou platbou, prevažná časť výdavkov sa uhrádza bezhotovostným prevodom.		
Doprava 634		5 110 €
Položku 634 tvorí nákup PHM, olejov, pneumatík a náhradných dielov, servis, údržba služobných motorových vozidiel a ich poistenia. Nákup pohonných hmôt sa realizuje hotovostne, servis a údržba motorových vozidiel sa realizuje systémom vystavenia objednávky u dodávateľov poskytujúcich predmetnú službu a ich platba bezhotovostným prevodom. Poistenie vozidiel je zabezpečené poisťovacou spoločnosťou RESPEKT Slovakia – Žilina.		
Opravy a údržba 635		9 300 €
Položka 635 zahŕňa dodávku služieb na údržbu budov, priestorov a objektov, výpočtovej techniky, prevádzkových strojov, kde patrí servis a údržba výťahov, zabezpečená firmou MT výťahy, Likavka, údržba elektrospotrebičov zabezpečená Ing. Viktorom Mršťákom, Ružomberok, údržbu výpočtovej techniky firmou Arion, Ružomberok nákup tonerov a výp. Techniky firmou R-Comp s. r. o. Ružomberok		
Nájomné za nájom budov, objektov a ich častí 636		110 €
Z tejto položky sa hradí platba za prenájom pozemku v DSS pre deti a dospelých na ul. Sv. Anny 4 , Ružomberok , Slovenskému pozemkovému fondu Bratislava.		
Ostatné služby 637		154 300 €
Služby na položke 637 v zmysle rozpočtovej klasifikácie tvorí dodávka služieb ako sú : Školenia a kurzy, všeobecné služby / tlač tlačív, rozmnožovanie, kopírovanie, sklárstvo, fotoslužby, vývoz smetí, dezinfekcia, dezinfekcia a deratizácia, revízie a kontroly, stolárstvo, výroba kľúčov a pečiatok, zdr. prehliadky, poplatky banke, stravovanie, poistné, prídely do soc. fondu, kolky, poplatky za komunálny odpad. Dezinfekcia a deratizácia je zabezpečená firmou DEROS- Roman Ondrejka Ružomberok, revízie EZ Ing. Viktorom Mršťákom, Ružomberok, stravovanie zamestnancov formou elektronických stravovacích poukážok firmou GGFS s.r.o. Bratislava vybranou CVO cez ŽSK, dovoz stravy zo zariadenia LIKAVA, Likavka pre prijímateľov SS, činnosť PO, BOŽP, OOP a CO firmou Safirs Ružomberok, výroba kľúčov - Václavú kľúčová služba Ružomberok, poistenie budov spoločnosťou RESPEKT Slovakia.		
Položka 640 – bežné transfery:		13 038 €
Z tejto položky sa hradia transfery jednotlivcom a to: odchodné, odstupné, DNP		

9. Kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb

TROJLÍSTOK - centrum sociálnych služieb

<http://trojlistok.dsszsk.sk/>

Facebook: Trojlistok - CSS

ŠZ, DSS a ZpS

Riadok 8

034 01 Ružomberok

Tel.:

riaditeľ: 044/430 33 15

ek.úsek: 044/432 92 06

vrátnica: 044/432 84 23

ošetrovňa: 044/432 84 23

sociálny úsek - mobil 0940 384 185

trojlistok@vuczilina.sk

DSS

ulica Sv. Anny 4

034 01 Ružomberok

Tel.: 044/522 19 60

Vedúca zariadenia: 044/432 86 76

dssrbk@gmail.com